

Child Euthanasia law in Belgium

Karen Vansteenkiste KHL

Katrin De Winter KHK

Euthanasia today and the future

“Regardless of their age, children suffer all the clinical, psychological, ethical and spiritual aspects of incurable illness and death. However, they are not small adults; they have specific developmental, psychological, social and clinical needs that must be addressed.”

Vittorio Ventafridda.

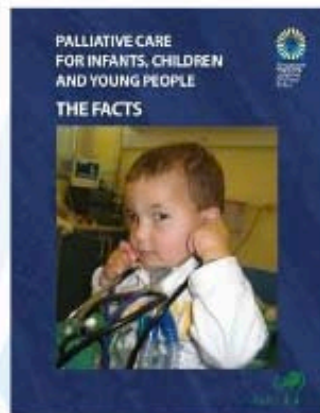
Belgium history

- 2002: inter- university - Pediatric palliative liaisonteam (PPC) - Brussel/ Wallonie
- Present: 5 liaisonteams PPC in Belgium
 - KOESTER
 - KITES
 - ...

International PPC

- 2006: TRENTO meeting
- IMPaCCT: International Meeting for Palliative Care in Children
- 2007 – 2009: IMPaCCT become a Taskforce off EAPC
 - EJPC, 2007, 109-114 : first publication “standards for palliative care for children in Europe”
 - 2009: second publication: Palliative care for infants, children and young people: the facts.

Internationale PPC

European Journal of
Palliative Care

THE JOURNAL OF THE EUROPEAN ASSOCIATION FOR PALLIATIVE CARE

IMPACT: standards for paediatric
palliative care in Europe

European Association for Palliative Care
2014-2015
www.eapc.org

IMPACT

- **Groep 1** : *'life-threatening conditions for which curative treatment may be feasible but can fail, where access to palliative care services may be necessary alongside attempts at curative treatment and/or if treatment fails'* : bv cancer
- **Groep 2** : *'conditions where premature death is inevitable, where there may be long periods of intensive treatment aimed at prolonging life and allowing participation in normal activities, such as cystic fibrosis'*
- **Groep 3** : *'progressive conditions without curative treatment options, where treatment is exclusively palliative and may commonly extend over many years, for example muscular dystrophy'*
- **Groep 4** : *'irreversible but non-progressive conditions with complex healthcare needs leading to complications and likelihood of premature death. Examples include severe cerebral palsy and multiple disabilities following brain or spinal cord insult'*

Numbers

- Belgium:
 - Flanders:
 - 7 341 521
 - Children: 1 000 000 (0y – 19y)
 - 300 – 400 children death/y (1/2 before 1 year)
 - 100 – 150 palliative care

Euthanasia for Children

- Law 28 mai 2008: adults
- New law 13 februarie 2014: also children
- King Philippe
- The legislation, which grants children the right to request euthanasia
 - if they are “in great pain”
 - there is no available treatment,
 - Belgium the first country in the world where the age of the child is not taken into consideration.
 - Similar legislation exists in the Netherlands, though only for children over the age of 12.
 - In both countries, children are required to receive the consent of parents, doctors and psychiatrists.

- The bill passed the Belgium House of Representatives 86-44 with 12 abstentions February 13, following approval by the Senate last December.
- Some lawmakers strongly contested the bill, which was proposed by the ruling Socialist Party.
- The bill was opposed by the Christian Democratic and Flemish parties, which earlier threatened to take the proposal before the European Court of Human Rights.

Regulations / Conditions

- Not emancipated children (all age)
- Judgment skilled and conscensious
- Irreversible but non-progressive conditons
- Free will – repeated – considered
- Informed
- Doctor affirmed the patient
- Two doctors indepent

Questions?

- Koning Filip heeft zijn handtekening gezet onder de wet die euthanasie ook mogelijk maakt voor wilsbekwame minderjarigen. De laatste horde richting goedkeuring van de wet is daarmee genomen.
- De euthanasiewet werd half februari goedgekeurd door een wisselmeerderheid in de Kamer. Zoals bij andere ethische kwesties mochten alle parlementsleden stemmen los van de partijlijn. Iedereen verwachtte dat koning Filip de wet zou ondertekenen, en maandag werd dit ook bevestigd door het Paleis. Volgens de communicatiedienst van het paleis zal de wet binnen een tweetal weken in het Staatsblad verschijnen.
- **Nieuwe euthanasiewet: waarover gaat het?**
- De uitbreiding moet euthanasie mogelijk maken voor wilsbekwame minderjarigen die zich in een ‘medisch uitzichtloze toestand bevinden van aanhoudend en ondraaglijk fysiek lijden’. Lijden dat niet gelenigd kan worden, en dat ‘het gevolg is van een ernstige en ongeneeslijke aandoening die veroorzaakt werd door een ongeval of ziekte’.
- **Wat zit er niet in de wet?**
- Zowel de SP.A’ers als de meeste liberalen zouden euthanasie ook willen toelaten voor dementerenden. Meestal wordt die term vervangen door mensen met een ‘neuro-degeneratieve aandoening’ of met een ‘ongeneeslijke en onomkeerbare hersenaandoening’. Het potentieel toepassingsgebied is veel groter dan bij de minderjarigen, maar het probleem is dat er geen consensus over bestaat. Noch over de term, noch over de concrete afbakening ervan en de voorwaarden.
- **Wat zeggen de tegenstanders?**
- Terwijl een groep kinderartsen voor een uitbreiding van de wet is, schermen de tegenstanders onder meer met het argument dat er geen vraag is naar kindereuthanasie. De artsen vinden dat die uitbreiding niet nodig is, omdat er nu al genoeg middelen zijn om het lijden van de kinderen te verlichten. Volgens de tegenstanders was er ook onvoldoende ruimte voor reflectie over de nieuwe wet en werd de wet in een drafje door het parlement gejaagd. Zo werd de wet niet naar de Raad van State gestuurd voor advies. Over één ding zijn alle kinderartsen het eens: het aantal zieke minderjarigen dat vraagt om te mogen sterven, is op één hand te tellen.
- **Hoe reageert de rest van de wereld?**
- De stemming over het wetsontwerp kreeg heel wat aandacht in de buitenlandse pers. Onder meer CNN, Reuters en AP waren naar Brussel afgezakt om verslag uit te brengen over de stemming. Ook vanuit het buitenland werd geprobeerd om de ondertekening van de wet tegen te houden. Een Canadese huisarts stuurde een videoboodschap waarin zijn 4-jarige dochter, genezen van een hartafwijking, de Belgische koning Filip opriep om de wet niet te ondertekenen. De wet geldt echter niet voor peuters en kleuters.

- 13/02/14, 18u29
- De Kamer.
- dm UPDATE De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft zonet de uitbreiding van de euthanasiewet tot wilsbekwame, terminaal zieke minderjarigen goedgekeurd met 86 stemmen voor, 44 stemmen tegen en 12 onthoudingen. Een wisselmeerderheid van liberalen, socialisten, groenen en N-VA namen het voortouw, al waren er bij sommige van deze partijen ook enkele tegenstemmen en onthoudingen. CD&V, cdH en Vlaams Belang stemden tegen.
- België is zo het eerste land ter wereld geworden waar euthanasie ook voor alle minderjarigen mogelijk is. Of een kind van bijvoorbeeld 7 jaar oordeelsbekwaam is, wordt vastgesteld door een psychiater of psycholoog. Bovendien moeten de ouders (of voogden) instemmen met het verzoek tot euthanasie.

Onomstreden is het voorstel niet. Daags voor de stemming riepen 160 kinderartsen op niet over het voorstel te stemmen. Er is geen noodzaak voor de uitbreiding van de euthanasiewet, meenden ze. Bovendien wezen ze erop dat personen onder de 18 jaar niet denken als een volwassene.

De stemming zelf werd verstoord door een jongeman die "assassins" ("moordenaars") naar het halfroond riep.

Tegenstemmen

Gisteren berichtte De Morgen al dat er bij initiatiefnemende partijen sp.a, PS en Open Vld wellicht geen afwijkende stem te bespeuren valt. Omdat er bij wetten over ethische kwesties naar eer en geweten gestemd mag worden, zouden enkele leden van de Franstalige liberalen (MR) wel tegen de uitbreiding gestemd hebben. Ook was er te horen dat een vijftal N-VA'ers zich zouden onthouden, bij Ecolo zou er één tegenstem en één onthouding geteld worden.

Eerder werd het wetsvoorstel al goedgekeurd in de Senaat en in de Kamercommissie Justitie. De nieuwe wetgeving kan toegepast worden van zodra het in het Staatsblad verschenen is.

- De Italiaanse kardinaal Elio Sgreccia, die jarenlang aan het hoofd stond van de Pauselijke Academie voor het Leven, heeft de nieuwe Belgische euthanasieregeling in een gesprek met Radio Vaticaan als 'monsterachtig' en 'wreed' bestempeld. Dat meldde Kerknet gisteren.
- 'Dit is een blinde vorm van utilitarisme. Deze vorm van gruwel neemt steeds meer uitbreiding', zo verklaarde de 85-jarige kardinaal. 'Dit is het resultaat als wij vergeten dat het leven niet ons bezit is en een bron heeft die ons te boven gaat.'

Doden van een baby

De Kamer heeft donderdag ingestemd met de uitbreiding van de euthanasiewet naar wilsbekwame minderjarigen die ondraaglijk en uitzichtloos lijden. Volgens Elio Sgreccia is de wetgeving in België daarmee niet ver meer verwijderd van het idee dat het doden van een baby ook na de geboorte nog mogelijk moet zijn in geval van ziekte of ernstige misvorming.

'Het is verschrikkelijk wat er gebeurt met kinderen, zowel voor als na de geboorte. Onze wereld heeft nood aan liefde en menselijk medeleven, om deze dingen te voorkomen.'

Palliative Care Children

- **Advies, 18 januari 2014, euthanasie minderjarigen**

- **Wilsbekwaam**

Alleen kinderen die ondraaglijk en uitzichtloos fysiek lijden komen volgens het wetsvoorstel in aanmerking voor euthanasie. Om zeker te zijn dat zieke kinderen begrijpen wat dit betekent, moeten zij aan een psycholoog of psychiater aantonen dat zij wilsbekwaam zijn. Ook moeten ouders instemmen met de keuze van hun kind.

Hoewel een peiling stelde dat 75 procent van de Belgen voor verruiming van de euthanasiewet is, heeft een actieve oppositie zich de afgelopen dagen ook laten horen. Zo werd er deze week een 'open brief' gepubliceerd die ondertekend werd door 160 Belgische kinderartsen. Zij meldden dat de wet niet nodig is.

Andere dokters hebben zich achter het wetsvoorstel geschaard en zeggen dat slechts een handvol tieners ieder jaar voor kindereuthanasie in aanmerking komt.

Regulations / Conditions

- Psychiatrist / Psychologist
- Legal representatives also agree
- Written agreement
- Nurses - team (if possible)
- Psychological assistance